

A BIHARI REFORMALT EGYHÁZMEGYE

1881. AUGUSZTUS 10. ÉS 11. NAPJAIN

NAGYVÁRADON TARTOTT RENDKIVÜLI

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA

G A A L I M R E,

esperesi.

NAGYVÁRAD.

NYOMATOTT HOLLÓSY JENŐ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1881.

**A bihari ref. egyházmegye 1881. augusztus hó 10 és 11-én
Nagyváradon tartott rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyve.**

Gaál Imre esperest és Ritoók Zsigmond segédgondnok kettős elnöklése alatt jelen voltak: Szokolay József, Kis Bénéámin, Szabó Károly, Oláh József egyházi; Szücs Lajos, Millye Gyula, világi tanácsbírák. Kocsis József közpénztárnok, Hegyesi Márton ügyész, Benedek László, Kun Béla egyházi, Rácz Mihály világi jegyző, Nagy István levéltárnok.

Képviselők:

Nagyváradról: Platthy József, Mezey Mihály.

Ártándról: Szabó Károly, Molnár András.

Biharról: Tóth József, Marjai Péter.

Kis-Szántóról: Kocsis József, Szappanos Mihály.

Örvéndről: Biró János.

Szent-Jánosról: Szabó Lajos, Parag István:

Szalárdról: Szilágyi Lajos, Szabó József.

Lelkészek:

Pap Károly püspökii, Szemes László szent-jánosi, Nagy Sándor váncsodi, Könyves János kis-marjai, Séra Ferencz siteri, Nádudvari Lajos borsi, Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi, Csepelyi Menyhért fugyi-vásárhelyi. Sziráky Béla tanító, Juhász Lajos énekvezér — és más hallgatók.

Gaál Imre esperest buzgó aklalmi ima után, röviden jelezvén a rendkívüli gyűlés összehívásának okául szolgáló ügyeket: a gyűlést megnyitottak nyilváníttja.

49. szám. Felolvastatott az állandó szavazatbontó bizottság jelentése a már másod ízben elrendelt szavazás eredményéről a lelkészgyámoldai pénztárnokságra vonatkozólag, mely szerint a 3 kitűzött egyén között Kocsis József 16, Szemes László 13, Makai Károly 8 szavazatot nyervén, általános többség most sincs. Nem szavazott Zsáka és Váncsod. Hibásan, csak a lelkész aláírásával szavazott Bihar, Less, Kakucs és Fugyi.

Miután a lelkész-gyámoldai szabályzat szerint, a lelkész-gyámoldai pénztárnokságra szavazásnál, a lelkész aláírása is elégséges: utasítatik a szavazat-bontó bizottság, hogy a 4 hibásnak vélt szavazatoknak beszámítása után a két legtöbb szavazatot nyertnek kitiűzhetése végett, az esperesti hivatalnak minél előbb jelentést tegyen.

50. szám. Olvastatott ugyanezen bizottság jelentése az egy világi és egy egyházi tanácsbiróságra beadott szavazatok eredményéről, mely szerint az egyházi tanácsbiróságra: Papp Károly 18, Biró János 18, Ember Pál 3, Varga István 1, Szilágyi Márton 1, Séra Ferencz 1, Kocsis József 1 szavazatot nyervén: általános többség nincs; a világi tanácsbiróságra: Kis Elek 13, Dr. Oláh Gyula 12, Dobozy Menyhért 11, Dr. Miskolczy Mihály 3, Rigó Ferencz 1, Kovács Károly 1, Zareczky Albert 1 szavazatot nyervén: általános többség itt sem mutatkozik. Az utóbbira nem szavazott B.-Sz.-Márton.

Az egyházi tanácsbiróságra: Pap Károly, Biró János és Ember Pál; a világi tanácsbiróságra pedig: Kis Elek, Dr. Oláh Gyula Dobozy Menyhért, mint 3 legtöbb szavazatot nyerttek, újbóli szavazásra kitiűzetnek, a szavazás beadása határidejének augusztus 26-ika határozatván. B.-Szent-Márton felhivatik, hogy a szavazat be nem küldését igazolja, mit ha nem tesz: a szokásos pénzbírságban elmarasztaltatik.

51. szám. Olvastatott ugyanezen bizottság jelentése a zsinati képviselőkre beadott szavazatok eredményéről, mely szerint: A) egyházi rendes képviselőségre: Gaál Imre 38, Pap Károly 3, Biró János 1; B) világi rendes képviselőségre: Ritoók Zsigmond 41, Szücs Lajos 1; a) egyházi pótképviselőségre: Nagy István 21, Pap Károly 9, Szokolay József 7, Szabó Károly 1, Ember Károly 1, Oláh József 1, Makai Károly 1, b) világi pótképviselőségre: Hegyesi Márton 17, Szücs Lajos 11, Dr. Miskolczy Mihály 4, Dobozy Menyhért 3, Kis Elek 2, Tóth Dezső 2, Csanády Sándor 1, Dr. Oláh Gyula 1, Gyál Lajos 1 szavazatot nyervén: a rendes képviselőségre: egyházi részről Gaál Imre esperest, világi részről Ritoók Zsigmond segédgondnok választattak meg; a pótképviselőségre azonban általános többség nincs. Nem szavazott B.-Sz.-Márton.

Örömmel veszi tudomásul az egyházmegyei közgyűlés Gaál Imre és Ritoók Zsigmond zsinati rendes képviselőkül történt megválasztását, miről az egyház-kerületi szavazat-szedő központi bizottság az egyházmegyei állandó szavazat-bontó bizottság által, a gyűlés után azonnal értesítendő. A pótképviselőségre szavazás végett pedig a) egyházi részről: Nagy István, Pap Károly és Szokolay

József; b) világi részről: Hegyessi Márton, Szücs Lajos és Dr. Miskolczy Mihály, mint 3 legtöbb szavazatot nyerttek ezennel kitűzetnek, a szavazatok augusztus 26-ra beküldendőik lévén. B.-Sz.-Márton felhivatik, hogy a szavazat be nem küldéséért vagy magát kimentse, vagy ~~vagy~~ ellenesetben a szokásos pénzbírságot befizesse.

52. szám. Olvastatott a f. évi július hó 5-én tartott egyházmegyei rendkívüli közgyűlés 45. szám alatti végzésével megbízott küldöttség véleményes jelentése, a tiszántuli egyházkerület által megküldött orsz. ref. egyházi segély-alap tervezetre vonatkozólag.

Beterjesztetett s pontonként végig tárgyalt véleményes jelentés alapján: mindenek előtt az „*Özvegy-árva alapra*“ nézve kimondja a bihari ref. egyházmegye, hogy annak egyes szakaszait, részint módosítani, részint kibővíteni kívánja; és pedig:

A 2-ik §. b) pontjában következő styláris módosítást ajánl a szövegezés világosabbá tételére: „*Pártfogóknak stb. legalább (100) száz forint adománnyal, vagy ugyanannyi végrendeleti hagyomány-összeggel járulnak.*“

A 3-ik §. d) pontját következőleg óhajtja módosítani: „*A lelkészek által 10 évenként megállapított egész lelkészi fizetések összege után eső s évenként fizetendő $\frac{1}{2}$ %, melyet az egyházmegyék stb. . .*“ Nem méltányos ugyanis, se nem igazságos, hogy a lelkészek, egyenlőtlen jövedelmek mellett egyenlően adóztassanak meg.

A 6-ik §. a) pontja harmadik sorába behozandók lennének e sorok: „*. . . kivéve, ha erkölcsi vétség, vagy büntett miatt mozdított el, mely esetekben a lelkész semmi esetre, csakis családja nem vétkes tagjai segélyezendők.*“

Ugyancsak a 6-ik §. c) pontjának megváltoztatása kívánatos oly értelemben, hogy a nem tanulói pályán levő fiu-gyermekek ne 16, hanem 18 éves korukig kapjanak segélyt, mivel ugy mutatja az élet, hogy a fiugyermekek, akár a kereskedelmi pályán, akár az iparos pályán keresse jövőjét, nem képes önmagát még 16 éves korában fentartani.

Egyébiránt a c) pont után még következő sorokat kívánjuk csatolni: „*E szabály alól kivételt képeznek azon lelkész-árvák, kiknél hitelesen beigazolt testi vagy akár szellemi fogyatkozás akadályozza a megélhetést, mely esetekben az illetők életfogytig tartó segélyben részesülnek.*“

A 7-ik §. utolsó három sorát következőleg véljük módosítandónak: „*. . . és atyára nézve, ha más, rendes, de a lelkészként élvezetnél magasabb jövedelmű állásba*

megy; ellenben ha csekélyebb fizetési állásba lép, családja a veszteség arányához képest segélyre jogosult; özvegyekre nézve férjhez menetelük esetén.

A 12-ik §. a) pontja utolsó előtti sorában előforduló: „semmi rendszeres“ szavak helyett — megfelelően a 7-ik §-ban javasolt változtatásnak — „volt állásánál nagyobb“ szavak véleményeztetnek.

II-or. Az „Országos reformált egyházi segély-alap“-ra nézve.

A 2-ik §. d) pontja a változott viszonyoknál fogva következőleg lenne módosítandó: „Magyarország határain belől, a társországokban, vagy határos államokban elszórva élő . . . stb.“

A 4-ik §-ban minden lélek után évenként fizetendő 3 krajczár — tekintetbe véve a legtöbb egyház szegénységét — túlságosan magas, miért is az egy (1) krajczárban véleményeztetik megállapíttatni.

Az 5-ik §. e) pontja megváltoztatandó és pedig így: „Pártfogók alapítványai; pártfogóknak nevezetvén, kik az alaptőkéhez legalább kétszáz (200) forint tőkével járulnak. Az ötszáz (500) forint alapítványi összeg mint az erdeti szövegezésben van — igen nagy; s hogy a jótékony-ság szelleme, a közérdekeltség inkább felkeltessék s a kevésbé vagyonosok is gyakorolhassanak jótékony-ságot, a kétszáz (200) forint ez okból fogadtatik el, annyival inkább, mert ez nem zárja ki, hogy tehetősebbek nagyobb összeget ne adjanak.

A 18-ik §-ban az a), b), c) és d) pontokat egyházme-gyénk az országos alap céljával s különösen azon két-ségbe nem vonható ténnyel, hogy segélyezésre épen azon egyházak vannak leginkább szorulva, melyek rend-szerinti fizetési kötelezettségeiket teljesíteni legkevésbé képesek — teljesen ellentétesnek találván, e pontokat kihagyandónak tartja s e helyett, hogy mely egyházak vannak jogosulva a segélyezéshez — eként kívánja az alapszabályokat szerkeszteni:

„Segélyhez jogosult minden, — a 2-ik §-ban d) pont alatt foglalt ref. egyház, mely körülményei szerint segélyre joga-sultságát igazolja, kijelentvén, hogy azon egyházak, melyek igazolják, hogy egyházi terheik törlesztésében, saját hibá-jukból eredőleg hátrányban nincsenek — a segélyezésnél különös figyelembe vétetnek.“

A 21-ik §-nál véleményeztetik, hogy a városi lelkészi-fizetés minimuma ne egyenlő arányban állapíttassék meg

a falusi lelkészi fizetés minimumával. Városi helyeken a minimum lehet legalább 800 frt. Mert tagadhatatlan, hogy egy városi lelkész más, nagyobb igényekkel fellépő társadalomban él; városon drágább az életmód s így több a kiadás, városi pap gazdálkodást nem folytathat. A 22-ik §. következőkkel lenne pótolandó: „*Ha pedig a pénztár állása s a folyamodók esetleges nagy száma ezt nem engedné meg, azon esetre a legcsekélyebb mérvben díjazott lelkészek fokozatosan segélyezendők a minimális jövedelemmel birókig.*

A 23-ik §. d) pontjához szükségesnek látja egyházmegyénk, hogy — tekintettel a közérdekre, példaadásra s általában a szellemi és anyagi haladásra — azok akik a kertészet-, fatenyésztéssel, felnőttek oktatásával vagy régészettel foglalkoznak, a mennyire a pénztár helyzete engedi, még különösen is némi segélyben részesítsenek. Jelen végzésben foglaltak felterjesztetnek a főt. egyházkerületi közgyűléshez.

53. szám. Előterjesztetett a Hegyesi Márton egyházmegyei ügyész által beadott s a főtiszteletű püspök urnak a kis-marjai ref. egyház elvont javadalmazása tárgyában egyházmegyénkhez intézett 445/881. szám alatti felhívására vonatkozó felirati javaslat.

A felirati javaslat elfogadtatván: annak értelmében kimondja az egyházmegyei közgyűlés, hogy a múlt évi 36 és illetőleg 68. sz. a. hozott végzéséhez továbbra is ragaszkodik, s arról, hogy a kérdéses ügyben már a múlt évben és pedig ismételten behatólag intézkedett: a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést tudomásba helyezi, — megbizván ezuttal is Könyves János kismarjai lelkészt, hogy a fentebb hivatolt végzésekben előirt további teendőket az egyházmegyei ügyésszel együtt fogyanatosítsa.

54. szám. Siteri lelkész jelentése a nagy-tótfalui egyház, lelkész és iskola helyzetéről, a helyi, vallási s nemzetiségi viszonyok tekintetbe vétele mellett, a felekezeti iskola államivá tételét s egy rendes lelkészi állomás szervezését ajánlván.

A nagy-tótfalui iskolára nézve megbizatik az elnökség, hogy a m. k. tanfelügyelővel az iskola átadására nézve a szerződést kösse meg, azon alapon, a mely az egyházmegye 1880. október 25-ki közgyűlése elé terjesztett, s az egyházkerület által is megerősített tervezetben foglaltatik. A jelentésben foglalt többi kérdések elintézése az iskolaügy bevégződése utáni időre tétetik át.

55. szám. Ercsei Géza tudatja Oláh József tanácsbíró által, hogy elhalaszthatlan teendői miatt e gyűlésen meg nem jelenhet.
Sajnos tudomásul vétetik.

56. szám. Bögös Lajos nagyváradi s Vincze Ödön nagy-kerekii segédlelkészek bekebeleztetésüket kérelmezik.

Folyamodók bizonyítványaik alapján bekebeleztetnek; az illetékes díj befizetésére utasíttatnak, s ugyanerről közpénztárnok végzésileg értesíttetik.

57. szám. Pap Károly püspökii lelkész jelenti, hogy az egyházmegyei jegyzőkönyveihez 1870. november 21-től 1881. márczius 18-ig „*Betiűrendes tárgymutatót*” készített, melynek kinyomatását ajánlja és kéri.

Ily „*Betiűrendes tárgymutató*”-nak az egyházi hivatalnokok köztulajdonába jutása régen érzett hiányt pótolván: a jelentést az egyházmegye örömmel fogadja; egyuttal a munkás gyűjtőnek sok időt elfoglaló fáradalmas munkájáért elismerését s köszönetét fejezi ki, s a tárgymutató kinyomatását a közpénztár előlegezésének igénybe vétele mellett megrendeli.

58. szám. Az egyházkerület által kiadott lelkész választási szabálytervezet feletti véleményadásra megbízott Ritoók Zsigmond, Pap Károly, Szabó Károly és Kun Béla tagokból álló küldöttség beterjeszti véleményes javaslatát.

E véleményes javaslat csekély módosítással elfogadtatván: a legközelebbiről tartandó egyházkerületi közgyűléshez egész terjedelmében felküldetni határoztatik, mint következők:

A bihari reformált egyházmegye véleménye, a lelkész-választási szabálytervezet felett, az e tekintetbeni véleményadásra megbízott küldöttség előterjesztésének alapján némi módosítás mellett.

I. §. Az első §. mint a mely kánonokról szól, melyeken a zsinat jogositva van változtatni s így a tervezeti fogalmazvány szerint fen nem tartható — §. számba nem vétethetik s az 1-ső §. lenne a tervezet szerinti második.

II. §. A tervezet szerinti második paragr. meghagyandó.

III. §. A harmadik paragr. b) pontjában, a 3-ik sor elébe teendő „*a hol kegyeleti év van.*” A c) pontot következőleg véleményezzük megváltoztatni. „*A lelkészi teendőknek, a megürült egyházban leendő ideiglenes teljesítését, ott, a hol az egyház anyagi helyzete megengedi: egy segéd lelkészre s hol ez kivihetetlen: a szomszéd lelkészekre*

bizza; a hol több lelkész nincs: egy felügyelő lelkészt is nevezvén ki, kinek vezetése és elnöklete alatt az egyház ügyei kormányoztassanak.“ E változtatás indokául szolgál az, hogy a tervezet szerinti kötelezést, mely a lelkész halála után *mindenesetre* segédlelkészt rendel, kimondani nem lehet. A felügyelő lelkész által, a stoláris szolgálatok illető díjakérti végzését hasonlólag nem lehet kimondani, mert a netalán meglevő segédlelkész, az özvegy vagy ennek nem-létében az egyházzal kötött szerződése alapján végezheti a stoláris szolgálatokat.

Az a) és d) pontok meghagyhatók.

IV. §. A negyedik §-ban czélzott kijelölő bizottságot, melynek 3 tagja a választó egyház presbitériumából, 3 tagja pedig és az esperest az egyházmegyei közgyűlésből lenne — nem fogadhatjuk el, ellenkezvén ez, az egyházak *szabad választói jogának fogalmával*, eme jog teljesen mellőzve lévén azon nem ritkán előjöheto körülmény által, hogy az egyházmegyei 4 kijelölő tag épen másokat jelölne ki mindig meglevő szavazat-többsége következtében, mint a kiket az egyház küldöttjei akarnának Ezen §. tehát véleményünk szerint oda módosíttatnék, hogy jelöljön az egyház presbitériuma, az esperest által kihirdetett pályázat után folyamodott pályázók közül legfeljebb *hatot* és legalább *hármát* az esperest vagy kiküldöttje elnöklete alatt tartandó ülésen. Az ekként jelöltek felterjesztendőik lennének az egyházmegye 5 tagból álló „ellenőrző bizottságához“ megbirálás végett, mely bizottság jogosítva lenne *hatból: kettőt, háromból: egyet* kitörölni s az így megmaradottakból választhatna csak az egyház.

E §. tehát úgy módosíttatnék: „A választó egyház presbitériuma, az esperest vagy ennek kiküldöttje elnöklete alatt egy *oly* ülést tart, melyen legalább is az összes presbiterek $\frac{2}{3}$ -ának mulhatatlanul jelen kell lenni és az egyháztanács, titkos szavazatainak általános többségével, az esperest által már előlegesen meghirdetett pályázat után pályázók közül legfeljebb 6 és legalább 3 lelkészjelöltet választ; az egyházmegyei tanács pedig, minden ily előforduló lelkészválasztási esetre kiterjedőleg s 3 évig tartó hatósággal, összes tagjai legalább $\frac{2}{3}$ -ának jelenlétében, maga kebeléből, titkos szavazatainak általános többségével, esperest elnöklete alatt 5 tagból álló „ellenőrző bizottság“-ot alakít, e bizottság az egyház jelöltjei felett birálatot tart, 6-ból kettőt, 3-ból egyet kitörölhet s az így megmaradottak jönnek választás alá.

A presbitérium kijelölő gyűlésén a helybeli segéd lelkész jelen nem lehet.“

V. §. Az ötödik §. első pontja marad. A 2-ik pontban lévő „szükségkép“ szó helyett, — miután a szóban levő kíváncsisággal szemben a lehetetlenség is előállhat — „lehetőleg“ teendő s e módosítással az egész pont meg-hagyható.

A 3-ik pontot, mintán ezt parancsolólag nem lehet ki-mondani s törvénybe olyat iktatni, a mi végre nem hajtható, nem lehet — egészen kihagyandónak véle-ményezzük.

A 4-ik pontot — mely a kijelölés indokolását tenné kötelezővé — hasonlólag egészen kihagyandónak véle-ményezzük, minthogy az vagy általános formulázásban nyerne kifejezést s az indokolás követelményének meg nem felelhetne, vagy pedig magán viszonyok fejtegeté-sébe menne át. Az ily kijelölés a jelölők lelkiismereti meggyőződésére bízandó.

Az 5-ik pont egészen megmaradhat.

VI. §. A hatodik §-ba betétni véleményezzük azt, hogy választó csak irni olvasni tudó lehet — kivévén azokat, kik már eddig is választottak — miután az irni olvasni tudás több garantiát nyújt s a titkos szavazás, legsza-badabban és legigazságosabban csak úgy gyakorolható. A választói jogot feltételeztetnők az előző évi adóknak a választás napjáig leendő befizetésétől. A választók közül nem záratnák ki az önálló s egyházi adót fizető, vegyes házasságban élő, nem különben az özvegy stb. nőket, — igazságosnak tartván azt, hogy ha az ilyenek, az egyház iránt, mint adófizetők, kötelességet teljesite-nek: jogot is élvezzenek.

A választási jogot nem csorbíttatnók meg az által sem, hogy csak a 2000 léleknél kisebb népességű egyházban választhatják az egyháztagok közvetlenül a lelkészt, a nagyobb népességű egyházban pedig képviselőt választana; hanem kimondjuk véleményünket akként, hogy minden egyházban, a választók közvetlenül válasszák a lelkészt, — *nem akarván megszorítani azon szabadságot, mely meg van s a megszorítás által nem óhajtva a fejlődés visszatérését.*

A VI-ik §. tehát ily szövegezéssel állana: „Választó az anya és társegyháznak minden 24 évet betöltött, irni ol-vasni tudó, apai vagy gyámi hatalom alatt nem álló és egyházi terheket, adókat önállóan viselő férfi- és nőtagja, (például: vegyes házasságban élő, özvegy stb. stb.) ha

az, a választást megelőzőleg, az előző évek adóját befizette s az egyházi jogok gyakorlatára, megrögzött egyházellenes viselete s nyilvános erkölcstelensége miatt, az egyháztanács által méltatlannak nem volt nyilvánítva, vagy attól valamely vétségeért, az egyházi többség által meg nincs fosztva. E választók minden egyházban, magok személyesen és közvetlenül választják a lelkészt.“

VII. §. A hetedik §-ban, minthogy a szabálytervezet szerinti jelölő bizottságot nem fogadtuk el, a jelölő bizottságra utalt jogok elenyésznek s részben az esperestre, részben az egyháztanácsra, részben az „ellenőrző bizottság“-ra terjednek ki.

Az első bekezdés 3-ik sorában tehát „a jelölő bizottság helyett ez teendő: „az egyház kérvényére az esperest által.“ A 2-ik bekezdés, a jelölő bizottság összehívásának kihagyásával s a választási névsor két példánybani összeírásának és az esperesthez leendő beküldésének szükségével lenne a következő: „Az esperesthez beküldeni köteles az egyház gondnoka az egyház jelöltjeinek neveit. Az esperest, az egyháztanács meghallgatása után, a választás napját kitűzi és intézkedik: hogy az, a választást megelőző két vasárnapon, a szószékről kihirdetessék; a választásra jogosult egyháztagok névsora, a helyi egyháztanács által két példányban összeíratassék, a választás előtti vasárnapon, a reggeli isteni tisztelet után, a nép által megtekintethessék s megerősítés végett az esperesthez minél előbb beküldessék.“

A 3-ik bekezdés, minthogy a képviselő általi választásról szól, mely általunk elejtetett, egészen kihagyandó. A 4-ik bekezdés, mely tiltja a próbapapoltást, azonban a gyülekezetre bizza a jelölendők meghalgathatásának mikénti eszközölését, egészen meghagyandónak véleményezzük.

VIII. §. A nyolczadik §. a) pontjából kihagyandó azon azon terv, hogy a választásra kiküldött egyházmegyei megbízottak a választók lajstromát a választás napján átvizsgálják stb., mert ez rendkívüli nagy nehézséggel volna egybekötve s különben is felesleges, minthogy már előzőleg az esperest által megerősített. Az esperest csak arra utasítsa a küldöttséget, hogy a választás napjáig adójukat befizetőket a választók közé felvegye. A jelölteknek 3 számmali jelzése nem helyes, mert lehet 2 vagy épen 6 jelölt is s így egyszerűen e szó teendő: „a jelöltekre.“ Lenne tehát ezen a) pont a következő szövegből: A lelkészválasztás tényének vezetésére

s a választási szabályok megtartása feletti ellenőrködésre az esperest egy lelkészi, a segédgondnok egy világi küldöttet nevez hi, kik a választó közönség előtt a kitűzött napon, a választási szabályokat felolvassák, a választás fontosságát megértetik, a választók névjegyzékét kiegészítik, a választási névsorban nem levő, de adójukat kifizetett tagok neveivel és a választást a jelöltekre adható titkos szavazatokkal avagy azok egyike nevének stb. stb.“

A b) pont első mondatának helybenhagyása mellett, a 2-ik mondatnak következő megváltoztatását ajánljuk: „a szavazatszedő bizottság a tömeges szavazás bezárása után $\frac{1}{2}$ -től 1 óráig terjedő határidőt tűz ki, melyen túl többé senki nem szavazhat.“

A c) pontban említett 2-ori szavazásra, ha először általános többség nem volt, csak a 2 legtöbb szavazatot nyertet ajánljuk kitűzendőknek, s így ezen kitétel „sőt jelölt mellett előfordulható szükségesetén: három“ kihagyandó. A szavazatok egyenlő számbani megoszlásánál, hogy ki legyen a megválasztott, először a presbitérium, és csak akkor döntsön az esperest, ha a presbitériumban is egyenlő részre oszlanának a szavazatok.

A d) és e) pontok meghagyandók.

XI. §. A kilenczedik §. első mondatának vége után szükségesnek tartjuk ezen kitétel: „joga lévén az esperestnek azon kérdés megbírálásába bocsátkozás végett összehívni az egyházmegyei tanácsot, hogy a megválasztott méltó-e vagy nem vallás erkölcsi szempontból azon helyen a lelkészi hivatalra,“ — e tétel elfogadása mellett reménylhetvén azt, hogy a megválasztott vallás-erkölcsi minősége feletti megbírálás joga átvezető utat készítene a felsőbb hatóság általi megbírálás és ítélethozatalra. És többi részében megmaradhat.

X. és XI. §§-ok maradhatnak.

XII. §. A tizenkettedik § ezen kitételnek „magát a választó gyülekezetnek megválasztás végett ajánlgatta“ — kihagyásával — többi részében meghagyható. A fentebbi- nek kihagyását helyesnek tartjuk azért, mert lehet tisztességesen minden törvény megsértése nélkül is ajánlgatni magát a lelkészjelöltnek s így ettől eltiltani sem lehet.

XIII. és XIV. §§-ok maradhatnak.

59. szám. Gyámpénztárnok, a lelkészgyámolda nagy-kerekii Baranya Erzsébet elleni perének eredményéről, a kényszerű megvétel folytán, a gyámolda tulajdonába ment földek terméséről jelentést téve — vevők ajánlkozása folytán a megvett földek eladását, mint az egyházmegyre nézve legelőnyösebbet ajánlja.

Tudomásul szolgál, s az eladási engedély megadásával elnök esperest megbizatik.

60. szám. Olvastatott a darvasi egyháztanácsnak az egyházmegyei közgyűléshez felterjesztett azon kérelme. melyszerint — miután Harsányi József ottani tanító az egyháztanács által meghatározott egy havi szünidő ellen a fenálló törvényekre hivatkozva tiltakozott, s az augusztus 1-re egyháztanácsilag felrendelt gyermekeket tanítani nem akarván: haza küldötte — kéri az egyházmegyét, hogy ugy a darvasi egyházban, mint az egyházmegye minden egyházaiban, csak egy havi szünidőt rendeljen el és ez értelembeni eljárásra utasítsa a tanítókat.

Az egyházmegyei közgyűlés e kérelmet, mint a fenálló törvényekkel ellenkező rendeletet kérőt nem teljesitheti, s erről a darvasi egyháztanácsot jegyzőkönyvileg értesíttetni rendeli.

61. szám. Olvastatott Pálincásy Imre előterjesztése, a lessi ref. egyház részére hagyományozott tűzifa és lelkésztanítói díj megváltása tárgyában hozott azon közgyűlési határozat ellen, mely szerint a tűzifa ölet az egyházmegye 7 forintban engedélyezte megváltatni; ezen határozatot azonban ő elfogadni nem akarja, s ragaszkodik a 4 forintos megváltási ajánlatához. Ezzel kapcsolatosan előterjeszti Pálincásy Imre: 1-ször azt, hogy a lessi egyház az elmúlt időről fa-illetőséget nem követelhet, mert annak idején vágás végett nem jelentkezett; 2-or azt, hogy a hátrányban levő évi 9 forint 45 krajczár lelkész-tanítói fizetést egészben csak akkor fizeti ki, ha igazoltatik, miként az érintett években a lelkész a tanítást pontosan végezte.

Pálincásy Imre előterjesztése, mielőtt arra nézve az egyházmegye határozná, azon utasítással adatik ki Hegyesi Márton egyházmegyei ügyésznek, hogy e tekintetbeni véleményes jelentését a legközelebbi egyházmegyei közgyűléshez terjeszsze be, miről az érdekeltek végzésileg értesíttetnek.

62. szám. Ámánt Béla nagyváradai köz- és váltó-ügyvéd előterjesztése, a néhai Gergely Sándor lessi lelkésznek, a lessi egyház ellen 87 forint 2 $\frac{1}{2}$ kr. s járulékai iránt indított és megnyert peréből kifolyólag őt illető perköltség megtérítése tárgyában.

Az egyházmegyei közgyűlés Ámánt Béla ügyvéd előterjesztését, véleményadás végett, Hegyesi Márton egyházmegyei ügyésznek azon utasítással adja ki, hogy abbeli jelentését a legközelebbi egyházmegyei közgyűléshez terjeszsze be, miről érdekeltek jegyzőkönyvileg értesíttetni rendeltetnek.

63. szám. A h.-k.-pályi egyház kéri a lelkészi és tanítói eddigi fizetésnek részint buzában, részint bizonyos pénz-összegben a lelkész és tanító által is elfogadott megváltoztatását.

Miután az új bérlevél mellé a régi érvényben álló bérlevél nem mellékelte: az egyházmegyei gyűlés e kérdés tárgyalásában nem bocsátkozhatik, s értesíti a h.-k.-pályi egyházat, hogy ez ügyben kérelmét a régi és rendesen kiállítandó új bérlevél mellékelésével a legközelebbi gyűlésen megújíthatja.

64. szám. Olvastatott Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi lelkész panasza, Kecskeméti Lajos lessi lelkész ellen, a Lessen elvetett, és Kecskeméti Lajos által learattatott buza vissza követelésének, illetőleg az ellene elkövetett minden károk megtérítésének tárgyában.

Miután ez ügyben sem vizsgálat nem tartatott, sem Kecskeméti Lajos a gyűlésen jelen nem lévén, kihalgható nem volt: esperest utasítatik, hogy mindenekelőtt a barátságos kiegyezkedést kísérelje meg, s ha ez nem sikerült, tartasson vizsgálatot, s az eredményt a következő gyűlésre terjessze be.

65. szám. Olvastatott bihari Terge János és érdektársai panasz kérvénye az iskola-építkezési számadások mind ez ideig meg nem vizsgálása, a legközelebb megejtett gondnok választás, s a megválasztott gondnok által a belhivatalnokok részére megvásárolt tűzifa tárgyában s ezen kérvényben foglaltak megvizsgálására kinevezett küldöttség jegyzőkönyve, a perköltség kimutatásának mellékletében.

Minthogy egyfelől az egyháztanács, mint az egyház ügyei s így az iskolaépítkezés költségeinek megvizsgálásában is illetékes első rendű bíróság — daczára annak hogy az építési költségek hova lett fordításának megbirálására már 1878. jan. 25-én az egyházmegyei elnökség által utasítatott, — e jogának, illetve kötelességének mind ez ideig eleget nem tévén; másfelől elválasztott gondnok azon okból, mert az egyház nevében az egyház számára vásárolt tűzifát teljes mennyiségben azon árért, melyet kifizetett, az egyháznak át nem engedvén, küldöttségi eljárás szükségességét idézték elő: 12 forint 61 krajczár perköltségben egyetemlegesen elmarasztaltatnak.

A gondnok a tűzifa teljes átadására s mielőbbi beszállítására utasítatik, a panasz-kérvény többi pontjai figyelmen kívül hagyatván.

Mindezen számok hitelesítettek.

A 49, 50, 51, 55, 58, 60, 61, 62, 63, 64 számokat jegyzette Kun Béla.

Az 54, 56, 57, 59, 65 számokat Benedek László.

Az 52 és 53 számokat Rácz Mihály.

Betűrendes tárgymutató.

	Szám.
Ánkut Béla lessi egyház elleni perköltségi követelése	62
Betűrendes s 10 évre szóló tárgymutató kinyomtatása elrendeltetik	57
Bihari egyház és gondnok az iskola építkezési ügyben hibásaknak mondatnak ki	65
Bögös Lajos n.-váradai segédlelkész bekebeleztetése	56
Csepelyi Menyhért, Kecskeméti Lajos elleni panasza elintézés végett esperestnek kiadatik	64
Darvasi egyháztanácsnak Harsányi József elleni panaszkérvénye nem teljesíthető	60
Egyházmegyei tanácsbiróságokra új szavazás rendeltetik	50
Ercsei Géza gyűlésen meg nem jelenése sajnos tudomásul szolgál	55
H.-K.-Pályi egyház belhivatalnoki fizetés változtatása nem tárgyalható	63
Kis-Marjai egyház elvont javadalmazási ügyében ügyészi jelentés	53
Lelkész-gyámoldai pénztárnokságra új szavazás rendeltetik el	49
Lelkész-választási szabály-tervezetről küldöttségi jelentés	58
Nagyótfalui iskolának államivá változtatására nézve szerződés köthető	54
Országos ref. segély-alapra vonatkozó küldöttségi jelentés	52
Pálinkási Imre folyamodása ügyészi véleményre kiadatik	61
Szabó Károly gyámoldai pénztárnok Baranya Erzsébet elleni peréről jelentést tesz	59
Zsinati képviselők választásáról, a szavazatbontó bizottság betejeszti jegyzőkönyvét	51
Vincze Ödön nagy-kerekii segédlelkész bekebeleztetik	56

